# Vilniaus apygardos teismo nutartis

2013-02-28, bylos Nr. B2-1362-567/2013

**Teismas:** Vilniaus apygardos teismas
**Dokumentas:** Nutartis
**Data:** 2013-02-28
**Bylos Nr.:** B2-1362-567/2013
**Teisminio proceso Nr.:** 2-55-3-02394-2012-8
**Bylos rūšis:** civilinė byla

Civilinė byla Nr. 2-968/2013
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-02394-2012-8
Procesinio sprendimo kategorija 126.2

**LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS**
**NUTARTIS**
**LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU**
**2013 m. vasario 28 d.**
**Vilnius**

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Virginija Čekanauskaitė,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo atsakovo uždarosios akcinės bendrovės „Hidrotiltai“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2012 m. gruodžio 12 d. nutarties, kuria iškelta bankroto byla Nr. B2-6168-567/2012 pagal pareiškėjų uždarosios akcinės bendrovės „Lex Bonum“ ir uždarosios akcinės bendrovės „Elga“ pareiškimus atsakovui uždarajai akcinei bendrovei „Hidrotiltai“.

Teismas, išnagrinėjęs civilinę bylą,

## Aprašomoji dalis

**nustatė:**

**I. Ginčo esmė**

Pareiškėjas UAB „Lex Bonum“ kreipėsi į teismą, prašydamas iškelti atsakovui UAB „Hidrotiltai“ bankroto bylą, įmonės administratoriumi paskirti UAB „Alternatyva verslui“. Nurodė, kad 2012-04-13 reikalavimo perleidimo sutartimi iš atsakovo UAB „Hidrotiltai“ pirminio kreditoriaus UAB „Kervi“ yra perėmęs teisę į šio 1 200 Lt skolą pagal 2011-05-20 ir 2011-05-26 PVM sąskaitas faktūras. Teigė, kad atsakovas, gavęs pranešimą apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, skolos nesumokėjo, nesiekė susitarti, taigi turi rimtų finansinių sunkumų, o tai pažeidžia kreditorių teises.

Teismas, priėmęs minėtą pareiškimą, į bylą bendraieškiu įtraukė UAB „Elga“, kuris nurodė, jog atsakovas pagal 2012-08-02 PVM sąskaitą-faktūrą jam yra skolingas 886,70 Lt. Taip pat prašė iškelti bankroto bylą UAB „Hidrotiltai“, o įmonės administratoriumi paskirti UAB „Bankroto administratorių biuras“.

**II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė**

Vilniaus apygardos teismas 2012 m. gruodžio 12 d. nutartimi atsakovui UAB „Hidrotiltai“ iškėlė bankroto bylą, administratoriumi paskyrė UAB „Bankroto administratorių biuras“. Teismas nustatė, kad 2011-12-31 įmonės

balanso duomenimis UAB „Hidrotiltai“ ilgalaikio ir trumpalaikio turto vertė buvo 137 362 Lt, o mokėtinos sumos ir įsipareigojimai – 256 228 Lt.

Atsakovo 2012-07-31 balanso duomenimis turto vertė – 300 843 Lt, o mokėtinos sumos ir įsipareigojimai – 415 645 Lt. Vadovaudamasis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Vilniaus skyriaus (toliau – VSDFV Vilniaus skyrius) 2012-11-20 raštu nustatė, jog UAB „Hidrotiltai“ skola šiam biudžetui sudaro 2 209,67 Lt, iš jų – 2 095,25 Lt įmokos ir 114,42 Lt delspinigių. Atsižvelgdamas į tai, teismas konstatavo, kad atsakovas yra nemokus, todėl jam keltina bankroto byla (ĮBĮ 9 str. 7 d. 1 p.).

**III. Atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį argumentai**

Atsakovas UAB „Hidrotiltai“ atskiruoju skundu prašo šią teismo nutartį panaikinti. Skundą grindžia šiais argumentais:

1. Atsakovas nepripažįsta pareigos sumokėti pagal UAB „Kervi“ išrašytas PVM sąskaitas-faktūras, todėl pareiškėjas, siekdamas atgauti minimą skolą, turėjo kreiptis į teismą ginčo teisenos tvarka.

2. Teismas turėjo vertinti ne visas per vienerius metus mokėtinas sumas, o tik pradelstus įsipareigojimus. Įmonei turint turto už 300 843 Lt, o pradelstoms skoloms esant tik kiek daugiau nei 65 000 Lt, bankroto bylai iškelti nebuvo teisinio pagrindo.

Pareiškėjas UAB „Lex Bonum“ atsiliepimu į skundą prašo jį atmesti, o teismo nutartį palikti nepakeistą. Nurodo, kad atsakovas galimai pateikė klaidingus balanso duomenis, norėdamas išvengti bankroto bylos.

Pareiškėjas UAB „Elga“ atsiliepimu į skundą taip pat prašo teismo nutartį palikti nepakeistą. Pažymi, kad įmonė yra skolinga VSDFV Vilniaus skyriui, o pagal pateiktus finansinės atskaitomybės duomenis yra nemoki, prašė priteisti iš atsakovo bylinėjimosi išlaidas.

Apeliacinės instancijos teismui pareiškėjas UAB „Elga“ pateikė papildomus įrodymus ir paaiškino, kad atsakovas UAB „Hidrotiltai“ su juo atsiskaitė, todėl prašė atskirąjį skundą nagrinėti teismo nuožiūra.

## Motyvuojamoji dalis

**IV. Apeliacinio teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados**

Nagrinėjamoje apeliacinėje byloje yra sprendžiama, ar yra teisėta ir pagrįsta skundžiama teismo nutartis, kuria atsakovui UAB „Hidrotiltai“ iškelta bankroto byla.

Kaip yra žinoma, įstatymas numato griežtas bankroto bylos iškėlimo sąlygas bei įpareigoja teismą nuodugniai ištirti įmonės, kuriai siekiama iškelti tokią bylą, finansinę padėtį. Taigi bankroto byla dėl įmonės nemokumo gali būti iškeliama tik tuo atveju, jei yra objektyvios teisinės ir faktinės prielaidos, sudarančios pakankamą pagrindą manyti, jog bendrovė faktiškai yra nemoki (ĮBĮ 9 str. 7 d. 1 p.). Įmonės nemokumas – tai būsena, kai bendrovė nevykdo įsipareigojimų (nemoka skolų, neatlieka iš anksto apmokėtų darbų ir kt.) ir pradelsti įmonės įsipareigojimai (skolos, neatlikti darbai ir kt.) viršija pusę į jos balansą įrašyto turto vertės (ĮBĮ 2 str. 8 d.).

Nagrinėjamu atveju būtina pažymėti tai, kad apygardos teismas, iškėlęs atsakovui bankroto bylą, rėmėsi duomenimis apie atsakovo UAB „Hidrotiltai“ per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų bei įmonės turto vertės santykį, taip pat faktu, kad ši bendrovė VSDFV Vilniaus skyriui yra skolinga 2 209,67 Lt (beje, pagal 2012-11-20 raštą ši skola sudaro 769,62 Lt) (b. l. 116). Tačiau, kaip teisingai nurodo apeliantas, teismas nesivadovavo pirmiau paminėtomis ĮBĮ nuostatomis, aktualiomis sprendžiant dėl bendrovės nemokumo, nenagrinėjo bei nenustatė atsakovo pradelstų įsipareigojimų ir turimo turto vertės santykio (ĮBĮ 2 str. 8 d.).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad atsakovo UAB „Hidrotiltai“ 2012-07-31 balanso duomenimis įmonės turimo turto vertė sudarė 300 843 Lt (b. l. 62). Atsakovas teismui buvo pateikęs įmonės kreditorių sąrašą, siekdamas pagrįsti savo teiginius, kad jo pradelsti įsipareigojimai sudaro tik 65 198,85 Lt (b. l. 64-66). Byloje taip pat pateikti duomenys, jog skolų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nėra (b. l. 117). Be to, pagal apeliacinės instancijos teismui atsakovo pateikus 2013-01-02 finansinės atskaitomybės duomenis, šios įmonės turto vertė sudarė 490 416 Lt, finansiniais 2012 metais įmonė turėjo 156 758 Lt pelno, o skola VSDFV Vilniaus skyriui buvo tik 469,55 Lt (CPK 314 str.). Nors pareiškėjas UAB „Lex Bonum“ atsiliepime į atskirąjį skundą teigia, kad atsakovas pateikė klaidingus balanso duomenis, tačiau jokių minėtas aplinkybes patvirtinančių įrodymų ar argumentų nepateikė (CPK 178 str.).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, teismas sprendžia, kad tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijos teismui pateikti įrodymai, priešingai nei savo atsiliepime į atsakovo UAB „Hidrotiltai“ atskirąjį skundą teigia pareiškėjas UAB „Lex Bonum“, nesudaro pagrindo išvadai, jog atsakovas yra nemokus ir vadovaujantis ĮBĮ 9 straipsnio 7 dalies 1 punktu jam keltina bankroto byla. Apeliacinės instancijos teismas, remdamasis pirmiau paminėtais įrodymais, sprendžia, jog apygardos teismas, tenkindamas ieškovų UAB „Lex Bonum“ bei UAB „Elga“ pareiškimus ir iškeldamas atsakovui UAB „Hidrotiltai“ bankroto bylą, priėmė neteisėtą bei nepagrįstą nutartį, kuri naikintina (CPK 338 str., 329 str. 1 d., 263 str. 1 d., 330 str.).

Konstatavus, jog atskirojo skundo nagrinėjimo apeliacinės instancijos teisme momentu byloje esantys duomenys nepatvirtina, jog pradelsti įmonės įsipareigojimai viršija pusę į jos balansą įrašyto turto vertės, priimamas sprendimas iš esmės ir atsisakoma atsakovui iškelti bankroto bylą (ĮBĮ 2 str. 8 d., 9 str. 7 d., CPK 337 str. 1 d. 2 p.).

Kartu apeliacinės instancijos teismas atkreipia pareiškėjo UAB „Lex Bonum“ dėmesį į tai, jog Lietuvos apeliacinis teismas formuojamoje teismų praktikoje yra pabrėžęs, kad įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklė iš esmės visa apimtimi taikoma ir sprendžiant pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei pagrįstumo klausimą. Taigi aktyvaus teismo principas nereiškia, kad teismas turi teisę vykdyti įrodinėjimo pareigą už šalis (pvz.: Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. lapkričio 22 d. nutartis civilinėje byloje A. U. v. UAB „Pajūrio technika“ bylos Nr. 2-1918/2012; 2011 m. rugsėjo 8 d. nutartis civilinėje byloje UAB „Cargo and go“ v. UAB „Krištodula“, civilinė byla Nr. 2-2335/2011; 2011 m. birželio 10 d. nutartis civilinėje byloje UAB „Conlex“, VSDFV Vilniaus skyrius v. UAB „BTS Group“, byla Nr. 2-1746/2011; 2009 m. rugsėjo 17 d. nutartis civilinėje byloje ieškovo VSDF Klaipėdos skyrius v. UAB „Gardinta“, byla Nr. 2-1262/2009; etc.).

Kaip matyti iš teismų informacinės sistemos (LITEKO) duomenų bazės, pareiškėjas UAB „Lex Bonum“ yra pateikęs kelias dešimtis pareiškimų dėl bankroto bylos iškėlimo įvairiems juridiniams asmenims, taigi preziumuotina, jog jam yra žinomos aukščiau minėtos įrodinėjimo taisyklės. Minėta, jog šis pareiškėjas savo ieškinį grindė vien reikalavimo perleidimo sutartimi bei pirminio kreditoriaus UAB „Kervi“ atsakovui išrašytomis PVM sąskaitomis-faktūromis (b. l. 5-11), tačiau iš viso neteikė įrodymų esminiu klausimu, tai yra patvirtinančių jo teiginius duomenų, kad atsakovas yra nemokus (ĮBĮ 9 str. 7 d. 1 p.), neprašė, kad teismas juos išreikalautų iš kitų asmenų ar pačiam ieškovui leistų tai padaryti (CPK 7 str. 2 d., 42 str. 5 d., 199 str.). Minėtus įrodymus – pažymas apie skolas VSDFV Vilniaus skyriui ir VMI, turimas transporto priemones (b. l. 93, 115-117), vykdydamas pareigą veikti ex officio, surinko pats teismas. Beje, UAB „Lex Bonum“ savo procesiniuose dokumentuose tiesiogiai nurodo, kad pats faktas, jog atsakovas UAB „Hidrotiltai“, gavęs pranešimą apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, skolos nesumokėjo, nesiėmė jokių veiksmų susitarti, leidžia spręsti, kad įmonė turi rimtų finansinių sunkumų, o tai pažeidžia kreditorių teises, todėl keltina bankroto byla. Tuo tarpu pagal atsakovo UAB „Hidrotiltai“ tvirtinimą, šis reikalavimas netenkinamas dėl to, kad pirminis kreditorius UAB „Kervi“ atsakovo pavedimu nekokybiškai suremontavo hidraulinį keltuvą. Gi prievoliniai ginčai, kaip žinoma, yra sprendžiami bendra ieškinine tvarka (CK 6.38 str., 6.59 str., 6.62 str.), o bankroto bylos inicijavimas negali būti taikomas kaip

paslėptas ginčijamos skolos išieškojimo būdas.

Taigi bylos medžiaga leidžia spręsti, jog pareiškėjas UAB „Lex Bonum“, kreipdamasis į teismą su šiuo pareiškimu, netinkamai vykdė savo įrodinėjimo pareigą (CPK 42 str.). Bet kuris asmuo savo teise kreiptis į teismą teisminės gynybos, kaip ir bet kuria kita proceso teise, privalo naudotis sąžiningai, o paaiškėjus, jog ja piktnaudžiaujama, jam gali būti skirta iki 20 000 Lt bauda (CPK 5 str., 42 str. 5 d., 95 str. 2 d.).

## Rezoliucinė dalis

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos CPK 337 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

**nutaria:**

Vilniaus apygardos teismo 2012 m. gruodžio 12 d. nutartį panaikinti ir klausimą išspręsti iš esmės – atsisakyti iškelti atsakovui UAB „Hidrotiltai“ (duomenys neskelbtini) bankroto bylą.

Teisėja Virginija Čekanauskaitė